

SERUM EN VACCIN TEGEN GRIEP.

Met belangstelling heb ik gelezen de aanbieding der heeren ARNTZENIUS en WOLFF in het *Ned. Tijdschr. voor Geneesk.* van 20 Maart 1920. In 1918 had ik een flinken voorraad van een polyvalent antistrepto- en antistaphylo-cokken-serum en van een antipneumocokken-serum in mijn huis. In *die* gevallen, die mij geschikt toeleken, spoot ik al heel gauw dagelijks antistrepto- en antistaphylocokken-serum in; liet, zoo gauw er sputa kwamen, deze onderzoeken *eenerzijds* op strepto- en staphylocokken en *anderzijds* op pneumocokken. Werden de eerste in hoofdzaak gevonden, dan ging ik met de inspuiting van dit serum door; werden pneumocokken in groot aantal aangetroffen, dan ging ik door met antipneumocokkenserum. Over deze behandelingswijze heb ik mij nimmer te beklagen gehad; over de uitkomsten ben ik tevreden, en het inspuiten durfde ik tenslotte niet meer achterwege te laten.

Noordwijk aan Zee, 22 Maart 1920.

C. H. HERMANIDES.

DE POSITIE DER SPOORARTSEN TEGENOVER DE ANDERE COLLEGA'S.

In een der laatste nummers van het *Tijdschrift voor Geneeskunde* komt een berichtje voor onder buitenland, dat collega's de vrije concurrentie geweigerd hebben, van andere collega's, die zich verbonden hadden aan fondsen zonder vrije artsenkeuze.

Toen ik dit las, was de eerste associatie naar de spoorwegartsen in ons land. Het is toch eigenlijk dwaas, dat er in den kring jaarlijks een lijst wordt opgemaakt van al of niet erkende ziekenfondsen, waarbij de reden van al of niet erkenning is de vrije artsenkeuze, terwijl zoovele collega's verbonden zijn aan een fonds, waar geen vrije artsenkeuze is.

Onlangs had ik onaangenaamheden met een collega; de zaak was de volgende: ik behandelde voor een patroon diens personeel, dat echter niet gedwongen werd naar mij toe te gaan, maar door de faciliteiten, die aan het personeel gegeven werden, kwamen de meesten naar mij toe. Nu wil het toeval, dat een meisje van dat personeel, eerst bij mij gekomen, 's avonds naar den dokter van het gezin gaat, die terecht zeer verontwaardigd is, dat het personeel van dien patroon gedwongen wordt naar mij toe te gaan, en mij daarover aanspreekt. Nu had die collega een eenigszins verkeerde voorstelling van den dwang, die werd toegepast, maar ook al zou dwang worden toegepast, dan had die collega geen recht van spreken, want hij is spoorarts, en de menschen, die bij hem komen als zoodanig, zijn eveneens door dwang onder zijn behandeling gesteld. Want of nu een spoorwegarts gekozen wordt door het personeel, doet niets ter zake, want een minderheid wordt dan toch gedwongen naar een arts te gaan, die niet haar keuze is.

Er bestaan te Utrecht nog enkele kleine ziekenfondsen met twee artsen; deze fondsen zijn niet erkend, want zij hebben geen vrije artsenkeuze; de artsen, die daaraan verbonden zijn, zijn wel eens zeer hard veroordeeld op de vergaderingen der ambtsbroeders; ook spoorartsen voeren dan een hoog woord, vergetende het spreekwoord van den splinter en den balk.

Al komt er gedeeltelijke vrije artsenkeuze onder de spoorartsen, dus al staan de heeren onderlinge concurrentie toe, daarmee is de scheeve positie tegenover de andere collega's niet weg. Zoolang zij meedoen aan de vrije concurrentie in de niet-spoorfondsen, zoolang zal ik mij zeker niet verplicht voelen, om mij bijv. niet te verbinden aan een fonds zonder vrije concurrentie. Ik ben *niet* aan zoo'n fonds verbonden, ook mijn verhouding tegenover dien patroon is gewijzigd, maar ik zal geen collega veroordeelen, die eigenlijk hetzelfde doet als de heeren spoorartsen. Laten die heeren nu eens klaren wijn schenken en duidelijk zeggen, of zij strijden voor de vrije artsenkeuze onder het spoorwegpersoneel, en indien zij dit niet doen, laten de andere collega's — wij niet-spoorartsen — dan ook eischen, dat zij op het andere terrein ons geen concurrentie aandoen, en hen dus niet toelaten in de andere ziekenfondsen, waar wel vrije concurrentie is, maar dan alleen voor die artsen, die dat voor het terrein, waarop zij arbeiden geheel zonder eenig voorbehoud, in toepassing brengen.

Utrecht, 22 Maart 1920.

G. F. GEZELLE MEERBURG.